

Заняття 5. Теплове випромінювання. Фотоефект.

Аудиторне заняття

1. Абсолютно чорне тіло нагріли від кімнатної температури $t_1 = 20^\circ\text{C}$ до $t_2 = 500^\circ\text{C}$. Як при цьому змінилася потужність випромінювання? На скільки змінилися довжина максимуму випромінювальної здатності? (№1.59)
2. Яку потужність N потрібно підводити до металевої кульки радіусом $r = 2$ см, щоб підтримувати її температуру на $\Delta T = 27$ К вище температури оточуючого середовища? Температура оточуючого середовища $T = 293$ К. Вважати, що тепло втрачається тільки за рахунок випромінення, кульку розглядати як абсолютно чорне тіло. (№1.71)
3. Радіус Сонця дорівнює $r_C = 6,96 \cdot 10^5$ км; радіус орбіти Меркурія $R_{Mk} = 5,79 \cdot 10^7$ км, Марса - $R_{Mp} = 2,28 \cdot 10^8$ км. Температура поверхні Сонця складає приблизно $T_C = 6000$ К. Використовуючи закони теплового випромінювання, оцінити середні температури планет. (№1.62)
4. Визначити максимальну швидкість v_{max} фотоелектронів, що вибиваються з поверхні срібла: а) ультрафіолетовим випромінюванням з довжиною хвилі $\lambda_1 = 0,155$ мкм; б) γ -випромінюванням з довжиною хвилі $\lambda_2 = 1$ пм. (№1.76)
5. Червона границя фотоефекту для цинку $\lambda_0 = 310$ нм. Визначити максимальну кінетичну енергію $E_{k,max}$ фотоелектронів в електрон-вольтах, якщо на цинк падає світло з довжиною хвилі $\lambda = 200$ нм.
6. При деякому максимальному значенні затримуючої різниці потенціалів фотострум з поверхні літію, який освітлюється електромагнітним випроміненням з довжиною хвилі λ_0 , припиняється. Змінивши довжину хвилі випромінення в $\gamma = 1,5$ рази, встановили, що для припинення фотоструму необхідно збільшити затримуючу різницю потенціалів в $\eta = 2$ рази. Визначити λ_0 . (№1.78)

Домашнє завдання

1. Початкова температура теплового випромінювання $T = 2000$ К. На скільки має змінитися ця температура, щоб найбільша ймовірна довжина хвилі у його спектрі збільшилась на $\Delta\lambda = 260$ нм? (№1.60)
2. Потік випромінювання абсолютно чорного тіла $\Phi = 10$ кВт, максимум енергії випромінення припадає на довжину хвилі $\lambda_m = 0,8$ мкм. Визначити площину S випромінюючої поверхні. (№1.64)
3. На поверхню металу падає монохроматичне світло з довжиною хвилі λ . Червона границя фотоефекту дорівнює λ_0 . Яка частка енергії фотону δ витрачається на надання електроновій кінетичної енергії? (№1.79)
4. Знайти роботу виходу з деякого металу, якщо при почерговому освітленні його поверхні електромагнітним випроміненням з довжинами хвиль $\lambda_1 = 0,35$ мкм і $\lambda_2 = 0,54$ мкм максимальні швидкості фотоелектронів відрізняються в $\eta = 2$ рази. (№1.80)